

přináší provozování podniku (§ 343 ex. ř.). Nelze pochybovati o tom, že prodej товарů, vyrobených v továrním podniku vnuceně spravovaném, náleží k obvyklým obchodům.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu dlužníka.

D ů v o d y:

Usnesením soudu první stolice bylo vnucenému správci zakázáno, by nadále neodprodával příze jako hotové výrobky pocházející z doby před zahájením vnucené správy, jelikož nejsou jejím předmětem. Nejde tedy ani o poukaz správci o způsobu vedení správy, ani o nařízení exekučního soudu, jímž závady a nepravdivosti při správčově hospodaření mají býti odstraněny, nýbrž o rozhodnutí exekučního soudu o předmětu správy. Jest proto mylným právní názor dovolací rekurentky, že rekurs vymáhající věřitelky byl podle § 132 čís. 3 a 4 ex. ř. nepřipustný a měl býti odmítnut. Ve věci se dovolací rekurentka odkazuje na příslušné správné odůvodnění napadeného usnesení s dodatkem, že jest bez významu, proč příze zhotovené před zahájením vnucené správy nebyly již dříve prodány, že výtěžků ze správy lze docíliti i prodejem výrobků zhotovených před jejím zahájením a že, míní-li dovolací rekurentka, že výtěžků ze správy nelze docíliti a že vnucená správa vůbec neměla býti povolena, měla podati rekurs proti usnesení soudu první stolice, jímž byl zamítnut její návrh na zrušení vnucené správy, pokud se týče proti usnesení soudu, jímž byla povolena exekuce vnucenou správou.

Čís. 11763.

Žaloba, již jest se domáháno vrácení losů uvedených podle serií a čísel, není žalobou vlastnickou podle § 366 obč. zák., nýbrž žalobou o navrácení v předešlý stav, domáhá-li se jí žalobce jen toho, by mu bylo vráceno, co plnil na smlouvu neplatnou.

Nedošlo-li ku platné smlouvě o prodeji losů, nemůže prodatel na kupiteli požadovati náhradu toho, co vyplatil svým agentům na provísích za ujednání neplatného obchodu, aniž náhradu ostatních výloh z toho důvodu vzešlých.

(Rozh. ze dne 18. června 1932, Rv I 583/31.)

Žalobce koupil od žalované firmy na splátky losy a odevzdal agentu žalované firmy jakožto tři první splátky na kupní cenu losy určené přesně podle serií a čísel. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované vydání losů, jež jí dal jako tři první splátky kupní ceny s tím, že se žalovaná může sprostiti povinností vrátiti losy tím, že zaplatí žalobci 3.000 Kč, odůvodňuje žalobu tím, že při smlouvě nebylo šetřeno předpisů zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák., důsledkem čehož byla kupní smlouva neplatná. Žalovaná firma namítla započtením vzájemnou pohledávku 3.620 Kč na náhradu výloh, jí ze smlouvy vzešlých. Procesní soud první stolice uznal žalovanou povinnou vydati žalobci losy, uvedené v žalobě anebo sprostiti se této po-

vinnosti tím, že zaplatí žalobci 2.098 Kč; námitku započtení neuznal po právu a uvedl v tomto směru v d ů v o d e c h: Žalovaná strana uplatnila proti žalobnímu nároku započtením 3.620 Kč jakožto výlohy ze smlouvy. Pokud se týče zažalovaného nároku na vrácení losů, jest žalovanou stranu s nárokem peněžním namítaným k započtení odkázati na ustanovení § 1440 obč. zák., podle něhož nestejnorodé nároky nelze navzájem započítati. Žalující strana učinila v žalobě jen eventuálně návrh, že se žalovaná strana povinnosti, vrátiti losy, může sprostiti tím, že zaplatí žalobci 3.600 Kč s úroky. Tedy jen tohoto nároku by se mohla pohledávka k započtení uplatňovaná dotýkati. Ve směru tom však soud má za to, že nárok žalovanou stranou k započtení uplatňovaný není vůbec důvodem po právu. Strana žalovaná ve skutečnosti svým agentům nic nevyplatila. Strana žalovaná nemůže býti pokládána za bezelstného nabyvatele nároku, ježto již v době, než objednávku, pokud se týče smlouvu již nadobro sjednanou potvrdila druhé straně, znala pravý stav věci, přes to však na smlouvě trvala a později se snažila plnění přenést na osobu třetí. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalované napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Jak zjištěno, dal žalobce obchodnímu zástupci žalované zmocněnému k uzavření obchodu splátkou na kupní cenu losy, plnil tedy sám, a to bez důvodu, a je proto oprávněn žádati vrácení svého plnění kondikcí podle § 1431 obč. zák. a i podle § 2 zák. ze dne 7. listopadu 1862, čís. 85 ř. zák., ježto by žalovaná ze žalobcovy škody měla užitek. Nemá-li žalovaná losy, může se sprostiti povinnosti, vrátiti je, tím, že nahradí žalobci částku, jak první soud správně určil (§ 410 c. ř. s.). První soud také správně usuzuje a řádně odůvodňuje, proč žalovanou započtením namítaná vzájemná pohledávka není po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vidí dovolatelka v tom, že oba nižší soudy uznaly na povinnost žalované, vydati žalobci losy individuálně určené, a že neuznaly právní důvodnost vzájemné pohledávky 3620 Kč, namítané k započtení. Mylný jest dovolatelčin názor, že žaloba, pokud se v ní žádá vrácení losů uvedených podle serií a čísel, jest žalobou vlastnickou podle § 366 obč. zák. Žalobce se domáhá jen toho, by mu bylo vráceno, co plnil na neplatnou smlouvu, jde tudíž o nárok na navrácení v předešlý stav, protože by jinak žalovaná měla užitek ze žalobcovy škody, nikoliv o žalobu z vlastnického práva (reivindikaci). Již odvolací soud případně uvedl, že žalovaná, nemá-li požadované losy ve své moci, může splnití alternativní závazek v rozsudku prvního soudu jí uložený.

Pokud jde o vzájemnou pohledávku žalované, namítanou k započtení, dovozuje dovolatelka, že jí přísluší odškodnění podle § 2 odst. 2 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. z., dovolávajíc se při tom rozhodnutí čís. 8929 sb. n. s. Ale toto rozhodnutí se nehodí na souzenou věc, neboť pojednává o smlouvě, která byla platně učiněna, byla však

později zrušena, kdežto v souzeném případě ku platné smlouvě vůbec nedošlo a žalobce tedy nebyl povinen, by z ní žalované něco plnil. Z téhož důvodu nelze použití ustanovení § 2 odst. (2) zákona čís. 70/1896 ř. z. I kdyby byla žalovaná vyplatila svým agentům provisi za ujednání tohoto neplatného obchodu a kdyby jí vzešly výlohy na poštovním a za tiskopisy, nemohla po právu požadovati za to náhradu na žalobci, protože nešlo o náklady, z nichž měl žalobce majetkový prospěch. Žatížila-li dovolatelka, jak tvrdí, účet provise částkou, kterou si ponechali její agenti za to, že ujednali pro ni neplatný obchod se žalobcem, nejde to na vrub žalobcův a žalovaná by mohla požadovati jen na svých agentech, by jí vrátili, co bylo k jejich rukám plněno a co si ponechali. S nižšími soudy jest souhlasiti i v tom, že žalovaná nebyla při ujednání pokud se týče schválení sporného obchodu bezelstnou, což plyne již z toho, že podle zjištěných okolností porušila předpisy zákona o losových obchodech, jež jako odborná firma musila znáti.

Čís. 11764.

Okresním nemocenským pokladnám nebylo ani zákonem ze dne 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n., ani oběžníky ministerstva sociální péče ze dne 4. června 1919, čís. 11.466-III a zemské správy politické v Praze ze dne 21. července 1919 čís. 21 A 501/223.543 uloženo p ř í m o z a p o v i n n o s t, by převzaly do svých služeb všechny zaměstnance r o z p u š t ě n ý c h nemocenských pokladen, a nelze z nich vyvozovati povinnost okresní nemocenské pokladny převzít zaměstnance do svých služeb v témže postavení definitivního zaměstnance, jaké měl dříve u zrušené nemocenské pokladny.

(Rozh. ze dne 18. června 1932, Rv I 746/31.)

Žalobce byl do roku 1919 zaměstnán jako výběrčí a kontrolor u společenstevní nemocenské dělnické a učednické pokladny v S., jež roku 1919 likvidovala. Roku 1923 byl žalobce přijat do služeb okresní nemocenské pojišťovny v L. Roku 1926 dostal ze služby výpověď, onemocněl a pobíral do roku 1927 nemocenskou podporu. Výslužné nebylo žalobci vyměřeno. Žalobu, již se domáhal žalobce na okresní nemocenské pojišťovně v L. doživotního výslužného po 700 Kč měsíčně, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z t ě c h t o d ů v o d ů: Není sporu o tom, že žalobce byl od roku 1901 výpomocným kontrolorem dělnické a učednické pokladny společenstva v S. a že na základě návrhu výboru zrušené pokladny ze dne 12. května 1909 a na základě usnesení valné hromady téže pokladny ze dne 23. května 1909 ustanoven byl definitivním kontrolorem pokladny a že ve funkci té setrval až do zrušení dělnické a učednické pokladny společenstva v S., které se stalo v roce 1919. Není o tom sporu, že žalobce hned po zrušení nemocenské pokladny v S. službu u žalované nenastoupil, nýbrž, že se tak stalo teprve dne 1. října 1923. Žalobce tvrdí, že byl převzat do služeb žalované v bývalé své funkci u zrušené pokladny a že měla žalovaná povinnost v bývalé funkci ho převzít, k čemuž byla povinna na